

T.C.
KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU

ŞİKAYET NO :04.2013.1495
KARAR TARİHİ : 31/01/2014

TAVSİYE KARARI

ŞİKAYETÇİ : .....

ŞİKAYET EDİLEN İDARE : 1- Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu
Genel Müdürlüğü
2-Çankırı Defterdarlığı-Çankırı Vergi Dairesi
Müdürlüğü
3-Gelir İdaresi Başkanlığı (Resen)

ŞİKAYETİN KONUSU : 6111 sayılı Kanun uyarınca yapılandırılan borcunu ödeyen şikayetçiye kendisinden kaynaklanmayan ve sonradan tahakkuk ettirilen öğrenim ve katkı kredisi borcunun 6111 sayılı Kanun kapsamına alınmasına ve fazladan ödediği miktarın tarafına yasal faizi ile birlikte ödenmesine karar verilmesi talebidir.

ŞİKAYET BAŞVURU TARİHİ : 01/08/2013

I. USÛL

A. Şikâyet Başvuru Süreci

1. Şikâyet başvurusu, Kurumumuza elektronik ortamda 01.08.2013 tarihli gerçek kişiler için şikâyet başvuru formu vasıtasıyla yapılmıştır. Şikâyet başvurusunun karara bağlanması için 28/3/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 41/1a maddesi ve İmza Yetkileri Yönergesinin 7 inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca, şikâyetin incelenmesine ve araştırmasına geçilmiş, 04.2013.1495 şikâyet nolu Tavsiye önerisiyle Kamu Başdenetçisine sunulmuştur.

B. Ön İnceleme Süreci

2. Yapılan ön inceleme neticesinde, şikâyetin inceleme ve araştırmasına engel bir eksikliğin bulunmadığı tespit edilmiştir.

II. OLAY VE OLGULAR

A. Şikâyetçinin Konu Hakkındaki Açıklamaları ve İddiaları

3. Şikâyetçi ... tarafından dosyaya sunulan dilekçelerden; 2002-2006 yılları arasında almış olduğu öğrenim ve katkı kredisinin bir kısmını ödemiş olduğu, ödeyemediği kısmını da 6111 sayılı Yasadan faydalanarak ödemek için Çankırı Valiliği Defterdarlık Vergi Dairesi Müdürlüğüne başvurduğu, Vergi Dairesi tarafından yapılandırılan borçlarının tamamını ödediğini, ilgili Vergi Dairesinden borcu yoktur kâğıdı da aldığını, ancak daha sonra adına tekrar borç çıkarıldığını ve bu borcu da haciz benzeri herhangi bir takibe düşmemek adına ödediğini belirtmiştir. Öğrenim ve katkı kredisi borç miktarının doğru bir şekilde bildirilmiş olsaydı, sonradan şahsına yüklenilen borç için de 6111 sayılı Yasadan faydalanabileceğini hem daha az ödeme yapacağını, hem de fazladan faiz ödemek zorunda kalmayacağını iddia etmektedir.

4. Dolayısıyla, şahsından kaynaklanmayan ve sonradan adına borç tahakkuku yapılan öğrenim ve katkı kredisi borcunun 6111 sayılı Yasa kapsamına alınmasını ve fazladan ödenen miktarın tarafına en yüksek temerrüt faizi uygulanarak iade edilmesini talep etmektedir.

B. İdarenin Şikâyete İlişkin Açıklamaları

5. Kamu Denetçiliğimizin, şikâyet konusu ile ilgili olarak Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğüne ve Çankırı Valiliği Defterdarlık Vergi Dairesi Müdürlüğüne yönelik bilgi-belge isteme yazılarına;

6. Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü'nün 04.11.2013 tarihli ve 81021 sayılı cevabi yazısı ile " *ilgilinin borçlarını vadesinde ödememesi sebebiyle 6183 sayılı kanuna istinaden kalan borcun tamamının muacceliyet kazandığı,, 25/06/2009 tarihine kadar yapılmış ödemeler düşüldükten sonra 6111 sayılı Kanuna istinaden şikâyetçinin kalan borcunu yapılandırdığı, ancak borcun daha düşük tutarlar üzerinden yapılandırılarak tahsil edildiği* " şeklinde cevap verilmiştir.

7. Çankırı Valiliği Defterdarlık Vergi Dairesi Müdürlüğü 04.11.2013 tarihli ve 7877 sayılı cevabi yazısı ile " *Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü tarafından şikâyetçiye ait öğrenim kredisi ve katkı kredisi borcunun otomatik olarak sisteme aktarıldığını, ilgilinin borcunun bir kısmını ödediğini kalan borcu için 21.03.2011 tarihli dilekçesi ile 6111 sayılı Yasadan faydalanmak üzere başvurduğunu, söz konusu öğrenim ve katkı kredisi borcunu da 15.04.2011 tarihinde ödediğini, ancak, Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü'nün 25.07.2013 tarihli ve 52876 sayılı yazısı ile ilgili şahsın borçlarının eksik miktar üzerinden ödendiğini, ilgilinin 06.08.2013 tarihinde ödeme yaptığını, 6111 sayılı yasanın süresinin 31.12.2011 tarihinde sona ermesinden dolayı ilgilinin sonraki ödemesinde söz konusu Yasadan faydalandırılmayacağı*" şeklinde cevap verilmiştir.

C. Olaylar

8. Şikâyetçinin 2002-2006 tarihleri arasında kullanmış olduğu öğrenim ve katkı kredisi borçlarına ait taksitleri vadeleri içerisinde ödememesi nedeniyle, kalan borcunun tamamının ivedilik kazandığı ve 6183 sayılı Kanun kapsamına girmiş olduğundan, borçlunun 25.06.2009 tarihine kadar yapmış olduğu ödemelerin ana borca ve gecikme zammına orantılı olarak işlendikten sonra kalan borcun tahsili için Çankırı Vergi Dairesi Müdürlüğü nezdinde takibat başlatıldığı, borçlu şikâyetçinin öğrenim ve katkı kredi borcunu, 25 Şubat 2011 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 6111 sayılı Kanuna istinaden Çankırı Vergi Dairesi Müdürlüğünden yeniden yapılandırıldığı, ancak 6111 sayılı Kanuna istinaden yapılan yapılandırmanın Resmi Gazete' de yayımlanarak yürürlüğe girdiği tarihten önce borçlunun yaptığı ödemeler düşüldükten sonra kalan ana borç üzerinden yapılması gerektiği, yapılandırmanın öğrenim kredisi için 2.270,14 TL ana borç, katkı kredisi için 415,45 TL ana borç üzerinden yapılandırılması gerekirken, öğrenim kredisi için 697,72 TL, katkı kredisi için ise 114,67 TL üzerinden yapılandırılarak tahsil edildiği görülmüştür.

9. Şikâyetçi, kendisine ilk olarak bildirilen öğrenim ve katkı kredisi borç miktarı yanlış olmasaydı, sonradan tahakkuk ettirilen miktar için 6111 sayılı Yasadan faydalanacağı için hem daha az ödeme yapacağını, hem de fazladan faiz ödemek zorunda kalmayacağını, dolayısıyla sonradan ödenen borcun 6111 sayılı Yasa kapsamına alınmasını ve fazladan ödenen miktarın iadesi ile iade edilecek miktara en yüksek faizin uygulanmasını talep etmektedir.

D. Kamu Denetçisi Abdullah Cengiz Makas'ın İnceleme ve Araştırma Bulguları

10. 11/10/2013 tarihli ve 5922 sayılı yazı ile Çankırı Valiliği Defterdarlık Vergi Dairesi Müdürlüğüne ve 11/10/2013 tarihli ve 5923 sayılı yazı ile de Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğüne bilgi belge isteme yazıları gönderilmiştir. İlgili yazılarda şikâyet başvurusunun çözümüne yönelik olarak;

- Şikâyetçiye, Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğünden gelen ilk yazıda öğrenim ve katkı kredisi borcuna ilişkin ne kadarlık borç bildirildiğinin ve ilgili hakkında söz konusu Kurum ile yapılan yazışmaların aslı gibidir onaylı birer örneği,

- Şikâyetçinin 6111 sayılı Yasadan faydalanarak ödediği miktarın ne kadar olduğunun ve öğrenim ve katkı kredisi borcuna ilişkin ilave olarak çıkarılan borcun hangi gerekçeye dayandırıldığı ve adı geçen tarafından ödenen miktarın ne kadar olduğu,

- Adı geçen öğrenim ve katkı kredisine ilişkin miktarın tamamını (ilave kısımda başlangıçta dâhil edilmiş olsa idi) 6111 sayılı Yasa kapsamında ödemiş olsaydı toplamda ne kadar ödeyeceğinin bildirilmesi,

- Şikâyetçinin hangi tarihler arasında öğrenim ve katkı kredisi aldığı ve kişiye toplamda ne kadar ödeme yapıldığı bilgisinin, alınan öğrenim ve katkı kredisinin geri ödenmesine ilişkin yasal dayanağın ne olduğunun ve şikâyetçi tarafından ödenecek tutarın ne kadar olduğunu gösterir bilgi ve belgenin aslı gibidir onaylı birer örneği,

- Şikâyetçinin öğrenim ve katkı kredisi borcu ile ilgili Kurumunuz hesabına herhangi bir ödeme yapıp yapmadığı,

- Şikâyetçi hakkında alınan öğrenim ve katkı kredisinin ödenmesine ilişkin şikâyetçi ile yapılan yazışmaların aslı gibidir onaylı birer örneği,

- Adı geçenin öğrenim ve katkı kredisi borcuna ilişkin ilgili Vergi Dairesi Müdürlüğü ile yapılan yazışmaların aslı gibidir onaylı birer örneğinin ve ödenecek tutarın ilk olarak ne şekilde bildirildiğinin ve daha sonra toplamda şikâyetçiden ne kadarlık bir tutar tahsil edildiği ve yasal gerekçesinin ne olduğu,

- İlgiliye ait 6111 sayılı Yasa kapsamında ödenen borç miktarının ne kadar olduğunun ve adı geçene ait öğrenim ve katkı kredisine ilişkin eksik ödenen borcun nasıl tespit edildiği,

- Söz konusu Kurumlar ile şikâyetçi arasında yapılan yazışmaların aslı gibidir onaylı birer örneği isteni

11. Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğünün 04.11.2013 tarihli ve 81021 sayılı cevabi yazısında özetle, Öğrenim ve Katkı Kredi Yönetmeliğine göre, borç taksitlerini zamanında ödemeyenlerin birinci defada borçlarının bir yıllığı, tekrarında ise tamamının muacceliyet kazandığı ve bu tarihten başlayarak 6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkındaki Kanun Hükümlerine göre Mal Sandıklarınca tahsil olunarak Kuruma ödeneceği, Kurum kayıtlarında yapılan incelemede, Kuruma ... numaralı öğrenim ve katkı kredisinden borcu bulunan ... T.C. kimlik numaralı şikâyetçinin borçlarına ait taksitleri vadeleri içerisinde ödememesi nedeniyle, kalan borcunun tamamının ivedilik kazandığı ve 6183 sayılı Kanun kapsamına girmiş olduğundan, borçlunun 25.06.2009 tarihine kadar yapmış olduğu ödemelerin ana borca ve gecikme zammına orantılı olarak işlendikten sonra kalan borcun tahsili için Çankırı Vergi Dairesi Müdürlüğü nezdinde takibat başlatıldığı, borçlu şikâyetçinin öğrenim ve katkı kredi borcunu, 25 Şubat 2011 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 6111 sayılı Kanuna istinaden Çankırı Vergi Dairesi Müdürlüğünden yeniden yapılandırıldığı, ancak 6111 sayılı Kanuna istinaden yapılan yapılandırmanın Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdiği tarihten önce borçlunun yaptığı ödemeler düşüldükten sonra kalan ana borç üzerinden yapılması gerektiği, yapılandırmanın öğrenim kredisi için 2.270,14 TL ana borç, katkı kredisi için 415,45 TL ana borç üzerinden yapılandırılması gerekirken, öğrenim kredisi için 697,72 TL , katkı kredisi için ise 114,67 TL üzerinden yapılandırılarak tahsil edildiği, borçların takibi ve tahsiline ilişkin takibi ve tahsili yetkisinin Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığına ait olduğu belirtilmiştir.

12. Çankırı Valiliği Defterdarlık Vergi Dairesi Müdürlüğünün 04.11.2013 tarihli ve 7877 sayılıcevabi yazısında özetle, Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü tarafından 20.09.2010 tarihli ve 2010092201506/33 nolu tahakkuk fişi ile şikâyetçiye ait öğrenim kredisinin, 20.09.2010 tarihli ve 2010092201506/67 nolu tahakkuk fişi ile de katkı kredisi borcunun otomatik olarak sisteme aktarıldığını, şikâyetçiye 20.09.2010 tarihinde

- Öğrenim kredisi için 2.270,02-TL aslı, 280,98-TL gecikme zammı,

- Katkı Kredisi için 415,38-TL aslı, 46,15-TL gecikme zammı tahakkuku yapıldığını,

Şikâyetçinin 6111 sayılı Kanun yasalasmadan önce öğrenim kredisinden 1.572,30-TL asıl, 280,98-TL gecikme zammı katkı kredisinden 300,71-TL asıl, 46,15-TL gecikme zammı ödendiği, öğrenim kredisinden 697,72-TL ile katkı kredisinden 114,67-TL borcun kaldığı,

Şikâyetçinin kalan borcu için 21.03.2011 tarih ve 6857 sayılı dilekçesi ile 6111 sayılı Yasadan faydalanmak üzere başvurduğu, söz konusu öğrenim ve katkı kredisi borcunu da 15.04.2011 tarihinde ödediğini, ancak, Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğünün 25.07.2013 tarihli ve 52876 sayılı yazısı ile ilgili şahsın borçlarını eksik miktar üzerinden ödediğini,

- Öğrenim kredisinden 1.572,30 TL asıl, 957,91 TL gecikme zammı,

- Katkı kredisinden 300,71 TL asıl, 176,24 TL gecikme zammı,

olmak üzere tahakkuk yapıldığını ve şikâyetçinin 06.08.2013 tarihinde kalan borçlarını ödediğini, 6111 sayılı yasanın süresinin 31.12.2011 tarihinde sona erdiğini, bu nedenle şikâyetçinin sonraki ödemesinde söz konusu Yasadan faydalandırılmadığı belirtilmiştir.

III. HUKUKİ DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. İlgili Mevzuat

13. 5102 sayılı Yüksek Öğrenim Öğrencilerine Burs Kredi Verilmesine İlişkin Kanununun 2 nci maddesi, "*Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu; yurt içinde yüksek öğrenim gören ve bu Kanuna göre çıkarılacak yönetmeliklerle belirtilen usul ve esaslar dahilinde yeterlikleri ve ihtiyaçları tespit edilen öğrencilere burs-kredi verebilir...*" hükmünü haizdir.

14. Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Öğrenim Kredisi Yönetmeliğinin "Zamanında Ödemeyen Taksitler" başlıklı 40 ıncı maddesinde, "*Borç taksitlerini zamanında ödemeyenlerin birinci defada borçlarının bir yıllığı, tekrarında ise tamamı muacceliyet kazanır ve bu tarihten başlayarak 6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkındaki Kanun Hükümlerine göre Mal Sandıklarınca tahsil olunarak Kuruma ödenir.*" hükmü yer almaktadır.

15. Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Katkı Kredisi Yönetmeliğinin 34 üncü maddesinde, "*...Borç taksitlerini zamanında ödemeyenlerin birinci defada borçlarının bir seneliği tekrarında ise tamamı ivedilik kazanır. Bu tarihten itibaren borç 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre Mal Sandıklarınca tahsil olunarak Kuruma ödenir.*" hükmü yer almaktadır.

16. 351 sayılı Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Kanununun 25.06.20095 tarihli 5971 sayılı Kanunun 15. maddesi ile getirilen geçici 4. maddesinde:" Bu Kanun ile 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunundan doğan ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce takibe alınmış olan borcunu üç ay içerisinde Kuruma başvurarak ödeme taahhüdünde bulunanların, borcunun tamamını;

a) Başvuru süresi içinde defaten ödemesi durumunda bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar hesaplanan gecikme zammının yüzde yetmiş beşi,

b) On iki ay içinde aylık eşit taksitler halinde ödemesi durumunda bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar hesaplanan gecikme zammının yüzde ellisi,

c) Yirmi dört ay içinde aylık eşit taksitler halinde ödemesi durumunda bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar hesaplanan gecikme zammının yüzde yirmi beşi,

ç) Otuz altı ay içinde aylık eşit taksitler halinde ödemesi durumunda bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar hesaplanan gecikme zammının yüzde onu terkin edilir. " düzenlemesine yer verilmiştir.

17. 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun "Kanunun şümulü" başlıklı 1 inci maddesi; *"Devlete, vilayet hususi idarelerine ve belediyelere ait vergi, resim, harç, ceza tahkik ve takiplerine ait muhakeme masrafı, vergi cezası, para cezası gibi asli, gecikme zammı, faiz gibi fer'i amme alacakları ve aynı idarelerin akitten, haksız fiil ve haksız iktisaptan doğanlar dışında kalan ve amme hizmetleri tatbikatından mütevellit olan diğer alacakları ile; bunların takip masrafları hakkında bu kanun hükümleri tatbik olunur."* hükmündedir.

18. 6111 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun "Kesinleşmiş alacaklar" başlıklı 2 nci maddesinin (ç) bendinde, "*ç) Ödenmemiş olan ve yukarıdaki bentlerin dışında kalan (28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun kapsamında olup tahsil dairesine takip için intikal etmiş olan amme alacakları dâhil) asli amme alacaklarının ödenmemiş kısmının tamamı ile bu alacaklara bağlı faiz, cezai faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; ödenmemiş alacağın sadece fer'i alacaktan ibaret olması halinde fer'i alacak yerine TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla uygulanan faiz, cezai faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacaklarının tamamının, tahsilinden vazgeçilebileceği"* hükmü yer almaktadır.

B. Şikâyet Konusuna İlişkin Uygulamalar

19. Danıştay 12.Daire Başkanlığının E:1995/8553, K:1998/2439 numaralı kararında, Anayasası'nın 125.maddesinde, idarenin kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlü bulunduğu kuralının yer aldığı; Fatsa Endüstri Meslek Lisesi öğretmenliğine ilk defa atanarak göreve başlayan davacının, atama onayının iptali nedeniyle görevine son verildiği, davacının bu işleme karşı açtığı dava sonucunda, Mahkeme tarafından görevine son verilmesine ilişkin işlemin iptal edildiği, ilgilinin bu karara dayanılarak aynı yerdeki görevine 8.7.1994 tarihinde yeniden başlatıldığı anlaşıldığı, olayda, davacının görevinden ayrılmasına neden olan davalı idare işleminin hukuka aykırı olduğu hususu yargı kararıyla sabit olduğundan, idarenin hatalı işlemi nedeniyle mağdur olan ilgilinin, özlük haklarındaki kayıplarını ve maddi zararını yukarıda anılan Anayasa hükmü gereği telafi etme yükümlülüğünün olduğu vurgulanarak bu yöndeki Mahkeme kararının onandığı anlaşılmıştır.

20. Danıştay 7. Daire Başkanlığının E:1999/2114 K:2000/597 numaralı kararında ise; davacının, 14.8.1998 tarihinde vefat eden muristen intikal eden mallara ilişkin olarak verdiği veraset ve intikal vergisi beyannamesinin çıplak gözle incelenmesinden, vergisi uyuşmazlık konusu meskene ilişkin matrahın 2.240.000.000 lira olarak beyan edildiği, oysa davalı idarenin tahakkuku 22.410.000.000 lira üzerinden yaptığının anlaşıldığı ve diğer taraftan davalı idarece 03.11.1998 tarihli emlak beyan kaydında da bahse konu 140 metrekare meskenin vergiye esas değerinin 2.240.000.000 lira olarak gösterilmiş olması karşısında, davalı idarenin hatalı işlemi sonucu fazladan yapılan tahakkukta isabet görülmediğinden kararın onanması yönünde hüküm kurulduğu anlaşılmıştır.

C. Kamu Denetçisi Abdullah Cengiz Makas'ın Kamu Başdenetçisi'ne Önerisi:

21. Şikâyetçinin öğrenim ve katkı kredisi borçlarının, 6111 sayılı Yasa kapsamında, ilk tahakkuk oranları üzerinden tekrar yapılandırılması ve şikâyetçiye idarenin açıkça hukuka aykırı işleminden dolayı 6111 sayılı Yasanın eksik olarak uygulanması sebebiyle fazladan ödeme yaptırılan kısmın yasal faiziyle birlikte iade edilmesi hususunda idareye tavsiyede bulunulması önerilmiştir.

D. Hukuka ve Hakkaniyete Uygunluk Yönünden Değerlendirme ve Gerekçe

22. Şikâyet konusu uyuşmazlıkta, şikâyetçinin öğrenci olduğu 2002-2006 yıllarında kullanmış olduğu öğrenim ve katkı kredisine ait borçlarına ait taksitlerin bir kısmını ödediği; vadeleri içerisinde ödeyemediği kısmını da 6111 sayılı Yasadan faydalanarak ödemek için 21.03.2011 tarihli EK:2/A formu ile Çankırı Vergi Dairesine başvurduğu, öğrenim kredisi için 697,72 TL'nin ve katkı kredisi için de 114,67 TL'nin 6111 sayılı Yasa kapsamında yapılandırılması neticesinde toplamda 849,83 TL'yi vergi dairesine ödeyerek yapılandırma kapsamında hesaplanan borçlarının tamamını ödediği görülmüştür. Nitekim, şikâyetçi tarafından Vergi Dairesinden 24.06.2013 tarihinde alınan "borcu yoktur kâğıdı" nın incelenmesinden de bu husus sabittir

23. Ancak şikâyetçinin borcunun kalıp kalmadığı hususunda Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü'ne yaptığı başvuru üzerine, bu idare tarafından şikâyetçiye ait borçların eksik miktar üzerinden yapılandırıldığının tespit edildiği ve Öğrenim Kredisinden 2.270,02 TL, Harç Kredisinden 415,38 TL ve gecikme zammından 327,13 TL olmak üzere 3.012,53 TL tahakkuk verildiği ve şikâyetçinin Vergi Dairesine toplamda 3.923,88 TL ödediği tespit edilmiştir.

24. Uyuşmazlıkta şikâyetçi 25.02.2011 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 6111 sayılı Yasaya istinaden yapılandırma talep etmiştir. Anılan Yasanın 2. Maddesinin (ç) bendi uyarınca söz konusu borçların hesaplanmasında, Yasanın yürürlüğe girdiği tarihten önceki dönemlerde ödenen meblağların düşülerek kalan miktar üzerinden yapılandırmanın yapılması gerekmektedir. Kurumumuza gönderilen bilgi ve belgelerin incelenmesinden, 6111 sayılı Yasa kapsamındaki yapılandırmanın öğrenim kredisi borcu için 2.270,14 TL, katkı kredisi için de 415,45 TL üzerinden olması gerekirken yapılandırmanın sehven Vergi Dairesi Müdürlüğü tarafından öğrenim kredisi için 697,72 TL, katkı kredisi için ise 114,67 TL üzerinden yapıldığı anlaşılmıştır. Yani Çankırı Valiliği Defterdarlık Vergi Dairesi Müdürlüğü tarafından kişinin 6111 sayılı yasadaki faydalanacağı miktarın hatalı olarak hesaplanması şikâyetçinin ilave borç ve faiz ödemesine sebep olarak kişiyi zarara uğratmıştır.

25. Yargıtay'ın 27.01.1973 gün ve E.1972/6, K.1973/2 sayılı İçtihatları Birleştirme Büyük Genel Kurulu Kararı ile Danıştay İçtihatları Birleştirme Kurulunun 22.12.1973 gün ve A.1968/8, K.1973/14 sayılı kararlarında da açıkça değinildiği üzere çok ciddi ve ağır ölçüde hukuka aykırı olmaları nedeniyle hiçbir hukuki değere sahip olmayan ve hukuken yok hükmündeki idari işlemler her zaman geri alınabilirler. Netice olarak, Çankırı Valiliği Defterdarlık Vergi Dairesi Müdürlüğünün yanlış hesaplama yapılarak gerçekleştirilen 6111 sayılı Yasaya ilişkin yapılandırma işleminin de düzeltilmesi gerekmektedir.

26. Vergi Dairesi Müdürlüğü tarafından Kurumumuza sunulan 04.11.2013 sayı ve 7877 sayılı yazıda, 6111 sayılı Kanunun süresinin 31.12.2011 tarihinde sona ermesi dolayısıyla anılan Yasa hükmünden yararlandırılmadığı belirtilmiş ise de; şikâyetçinin 21.03.2011 tarihinde 6111 sayılı Kanunda belirtilen süre içerisinde yapılandırma başvurusunda bulunduğu ve idarenin hatası nedeniyle eksik borç üzerinden yapılandırmaya gidilerek mağduriyete sebebiyet verildiği; diğer yandan, şikâyetçi tarafından Yasanın kendisine yüklediği yükümlülüklerin (süresi içinde idareye başvurma ve yapılandırılan borcu vadesinde ödeme) yerine getirildiği ve haklı olarak borcunun

tamamen sona erdiği yönünde haklı bir beklentinin olduğu görülmüştür. Bu durumda, şikayetçinin süresi içinde başvurularını yapmış olması ve Vergi Dairesi nezdinde yapılandırma dosyası açılarak işlemlerinin yürütülmesi şikayetçi açısından 6111 sayılı Yasadan yararlanma koşullarının sağlandığını göstermekte olup, idare tarafından kendi hatasından dolayı, 6111 sayılı Kanunun süresinin 31.12.2011 tarihinde sona erdiğinden bahisle şikayetçinin borcunun yapılandırması yoluna gidilmeden tahsil edilmesinde hukuki güvenlik ilkesine ve hukuka uyarlılık bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

27. Yukarıda yer verilen kararlarda ve mevzuat bölümünde de yer verilen hükümlerle tarafımızca kastedilmek istenen şey hukuk devletinde sürekliliğin olması gerektiği, Kanunlara aykırı bir işlemin geri alınmamasının veya düzeltilmemesinin adalet, hakkaniyet, kamu düzeni ve istikrar ilkelerine, dolayısıyla hukuka aykırı olduğudur. Bu nedenden dolayı şikâyetçinin öğrenim ve katkı kredisi borcu ile ilgili olarak Çankırı Vergi Dairesi Müdürlüğü tarafından 6111 sayılı Yasa kapsamında yapılan yapılandırma işleminin eksik ve hatalı yapılması sebebiyle düzeltilmesinin yerinde olacağı değerlendirilmektedir.

D. İyi Yönetim İlkelerine Uygunluk Yönünden Değerlendirme

28. Çankırı Valiliği Defterdarlık Vergi Dairesi Müdürlüğü tarafından şikâyetçinin öğrenim ve katkı kredisi borcunun yapılandırılması işlemini ve sonraki başvurularına her defasında cevap verilmiş olmasına rağmen verilen cevapların sorunun çözümüne yönelik olmaması ve 6111 sayılı Yasaya istinaden yapılan yapılandırmanın eksik olması sebebiyle İlgili İdarenin tutumunun iyi yönetim ilkelerinden "Kararların Gerekçelere Dayanması" ilkesine aykırı olduğu düşünülmektedir. Kişilerin hak ve menfaatlerini olumsuz şekilde etkileyebilecek olan her karar, ilgili olaylar ile hukuki dayanağı işaret edilerek ve gerekçesi belirtilerek yazılmalıdır. Ayrıca, bireysel gerekçe içermeyen, yetersiz ya da belirsiz kararlar almaktan kaçınılmasının yerinde olduğu değerlendirilmektedir.

IV. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN YASAL MEVZUAT

A. Dava Açma Süresinin Yeniden Başlaması

29. 14/6/2012 tarihli ve 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 21 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, bu tavsiye kararı üzerine otuz gün içinde herhangi bir işlem tesis edilmez veya eylemde bulunulmaz ise durmuş olan dava açma süresi kaldığı yerden işlemeye başlayacaktır

B. Yargı Yolu

30. 2709 Sayılı 1982 Anayasasının "Temel Hak ve Hürriyetlerin Korunması" başlıklı 40 inci maddesinin ikinci fıkrasında, "*Devlet, işlemlerinde, ilgili kişilerin hangi kanun yolları ve mercilere başvuracağını ve sürelerini belirtmek zorundadır.* " hükmü yer almakta olup, 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 20 nci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, ilgili idarenin işlemine karşı İdare Mahkemesinde yargı yolu açıktır.

V. KARAR

Açıklanan gerekçelerle; şikâyetin **KABULÜNE**,

1-Şikâyet konusu yapılandırma işlemi ile ilgili olarak şikâyet başvurusuna fazladan yaptırılan ödemenin hesaplanarak kendisine ödenmesi hususunda uzlaşmaya varılması, olmadığında,

2-Şikâyetçinin öğrenim ve katkı kredisi borçlarının, 6111 sayılı Yasa kapsamında, ilk tahakkuk oranları üzerinden tekrar yapılandırılması ve şikâyetçiye idarenin açıkça hukuka aykırı işleminden dolayı 6111 sayılı Yasanın eksik olarak uygulanması sebebiyle fazladan ödeme yaptırılan kısmın yasal faiziyle birlikte iade edilmesi hususlarında **Gelir İdaresi Başkanlığı'na TAVSİYEDE BULUNULMASINA**,

Kararın şikâyetçiye ve Gelir İdaresi Başkanlığı'na, Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü'ne,

Bilgileri için Çankırı Vergi Dairesi Müdürlüğüne tebliğine,

Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisi'nce karar verildi.

M.Nihat ÖMEROĞLU
Kamu Başdenetçisi